

Nr 1336

Av herr Nilsson, Nils, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 144, med förslag till lag om införande av fastighetsbildningslagen, m. m.

I proposition nr 144 framläggs förslag till lag om införande av fastighetsbildningslagen m. m.

I propositionen föreslås upphävande av en rad lagar på fastighetsbildningens område däribland ett flertal med lokalt begränsade tillämpningsområden. Häribland återfinns lagen den 17 juni 1932 med särskilda bestämmelser om delning av jord å landet inom vissa delar av Kopparbergs län (dalalagen). Denna lag har blivit föremål för ändringar genom lagar den 30 juni 1948 och den 15 december 1967.

Den skiftesverksamhet som utförts enligt denna lagstiftning har omfattat hela skifteslag eller del därav. Av de skifteslag där lagen tillämpats är de flesta avslutade, och några står inför ett nära avslutande. De skifteslag där förrättningsverksamhet av betydelse återstår är Morkarby, Utmeland, Noret och Färnäs. Lantmäteristyrelsen bedömer tidsrymden inom vilken samtliga förrättningar skall vara avslutade till 9 år. Norets skifteslag torde dock vara avslutat åtskilligt tidigare.

Samtliga förrättningar har tillkommit på grund av ansökan och genom beslut av sakägare genom omröstning, och förrättningarna påbörjades genom dessa beslut för ovannämnda byar redan under åren 1948—1950.

Innan sakägarna fattade beslut om skiften, lämnades ingående information om de förutsättningar under vilka förrättningarna skulle verkställas, och på grundval härav fattade de berörda sakägarna sina beslut.

Över tjugo år har nu förflutit sedan dess, och skifteslag som påbörjats senare har hunnit bli avslutade. Den långa tidsrymden sammanhänger med personaltillgång och olikhet i arbetsmängd mellan olika skifteslag.

I fråga om möjligheten att tillämpa skilda avsnitt av FBL på äldre förrättningar anför departementschefen att han i likhet med lantmäteristyrelsen anser att nyligen påbörjat omskifte i regel utan svårighet bör kunna handläggas enligt bestämmelserna om fastighetsreglering. Om skiftet däremot fortskridit så långt att de för skiftesläggningen avgörande besluten redan fattats är anpassningen däremot svårare på grund av olikheten i uppbyggnaden av de båda instituten och i förening med principen att redan träffade avgöranden i allmänhet inte får rubbas. Frågor av mera fristående karaktär, som exempelvis sådana som berör servitut och samfälligheter, anser departementschefen dock böra kunna prövas enligt den nya lagen.

Inom den ram som frågor av mera fristående karaktär kan inrymmas finnes dock

sådana fall där behandlingen enligt FBL skulle innebära en avsevärt förändrad situation.

Bland sakägarna vid de här angivna skifteslagen råder en enhällig uppfattning att skiftesarbetet bör slutföras enligt de grunder som gällt för de redan avslutade byarna. Man anser att det förhållandet att brist på personal fördröjt skiftesarbetet inte kan få medföra att andra lagar och bestämmelser i dessa fall skall tillämpas.

Eftersom FBL i vissa delar kan medföra en smidigare handläggning utan att medföra materiella eller principiella förändringar i resultatet kunde en användning av FBL i dessa delar vara att föredra. Departementschefen anför att samråd bör givetvis ske med sakägarna och största möjliga hänsyn tas till de synpunkter som därvid förts fram.

En väg som även torde kunna biträdas av sakägarna vore att FBL tillämpades i fristående frågor vid de skiften som pågår enligt dalalagen där sådan handläggning biträdades av en majoritet bland jordägarna.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 144 måtte uttala att vid de förrättningar som pågår enligt dalagen bestämmelserna enligt fastighetsbildningslagen bör kunna tillämpas endast där en majoritet av sakägarna biträder en sådan handläggning.

Stockholm den 24 november 1970

Nils Nilsson (cp)

Johan A. Olsson (cp)

Ivan Svanström (cp)
